

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Ročník	8.
Časový rozsah výučby	5 hod. týždenne/ 165 hodín ročne
Názov iŠkVP	Učme sa radi
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelávanie
Vyučovací jazyk	slovenský

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra, schváleného ako súčasť ŠVP, ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0 pre druhý stupeň základnej školy s platnosťou od 1. 9. 2015.

Rozsah vyučovania predmetu:

5 VH týždenne - 165 VH za školský rok: jazyková zložka 3 VH týždenne/ 99 VH ročne a literárna zložka 2 VH/ 66 VH ročne

Slovenský jazyk a slohová výchova

Opakovanie učiva zo 7. ročníka..... 12 hod.

- výslovnosť cudzích slov
- spisovné slová – nespisovné slová
- slangové slová
- nárečové slová
- domáce slová – slová cudzieho pôvodu
- nové slová
- zastarané slová, historizmy, archaizmy
- skratky
- pomnožné – rod pomnožných podstatných mien

- číslovky – ohybný slovný druh, skloňovanie, rod, číslo, pád, delenie čísloviek (určité/neurčité, základné, radové, násobné)
- slovesá – ohybný slovný druh, jednoduchý a zložený tvar, vid (dokonavý, nedokonavý)
- spojky – neohybný slovný druh
- jednoduchá veta (holá, rozvitá, s viacnásobným vetným členom)
- hlavné vetné členy - vetný základ
- vedľajšie vetné členy - predmet, príslovkové určenie (miesto, čas, spôsob, príčina)
- jednočlenná veta - slovesná/neslovesná
- opis - umelecký opis, charakteristika
- rétorika - artikulácia, sila hlasu
- pointa
- slávnostný príhovor
- odosielateľ, vysielateľ, prijímateľ
- komunikačná situácia
- komunikácia: efektívna, afektívna
- tabuľka (názov, hlavička, stĺpec, riadok)
- graf

Slovné druhy ..... 35 hod.

- podstatné mená (všeobecné/vlastné, konkrétne/abstraktné), gramatické kategórie (rod, číslo, pád)
- vzory podstatných mien
- pomnožné podstatné mená
- **podstatné mená mužského rodu: zvieracie**
- **podstatné mená mužského rodu: neživotné zakončené na -r, -l**
- **cudzie nesklonné podstatné mená**
- **skloňovanie podstatného mena pani**
- **zámená - ohybný slovný druh, skloňovanie, základný tvar, rod, číslo, pád**

- **delenie zámen** - osobné základné, osobné prívlastňovacie, **opytovacie, ukazovacie**
- **častice** - neohybný slovný druh

SLOH ..... 5 hod.

- **slávnostný prejav**
- **vsuvka, oslovenie**

LEXIKÁLNA ROVINA ..... 13 hod.

- **spôsoby obohacovania slovnej zásoby**
- **tvorenie slov, preberania slov**
- **nepriame pomenovania (metafora)**
- **jednoslovné a viacslovné pomenovania (združené pomenovania)**
- **ustálené slovné spojenie/frazeologizmus**

SKLADBA..... 22 hod.

- **hlavné vetné členy** - podmet, prísudok, vetný základ
- **vedľajšie vetné členy:** predmet, príslovkové určenie (miesta, času, spôsobu, príčiny)
- **vedľajšie vetné členy: prívlastok (zhodný/nezhodný), prístavok**
- **jednoduchá veta**
- **jednoduché súvetie**
- **interpunkcia**

SLOH ..... 7 hod.

- **výt'ah**
- **prihláška**
- **úradný/štruktúrovaný životopis**

Opakovanie učiva z 8. ročníka..... 5 hod.

Literatúra

Opakovanie učiva zo 7. ročníka..... 4 hod.

- umelecká literatúra

- obkročný rým, prerývaný rým, voľný verš
- artikulácia, sila hlasu
- monológ
- rozhlasová hra

Umelecká literatúra v poézii..... 29 hod.

- poézia
- zdobnenina, prirovnanie, epiteton, personifikácia
- báseň, strofa, verš (voľný, viazaný)
- rým (združený, striedavý, obkročný, prerývaný)
- prízvuk, rytmus, refrén
- téma, idea
- **lyrika**
- **prírodná lyrika, ľúbostná lyrika**
- ľúbostná pieseň (ľudová, populárna)
- lyrická báseň, epická báseň
- **modlitba**
- **metafora**
- **básnická otázka**

Umelecká literatúra v próze..... 29 hod.

- próza (prozaický text)
- spôsob rozprávania - ja-rozprávanie, on-rozprávanie
- vnútorná kompozícia literárneho diela (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie)
- rozprávač, hlavná postava, vedľajšia postava, prostredie
- monológ, dialóg
- téma, idea

- **vonkajšia kompozícia literárneho diela (nadpis, odsek, kapitola, diel)**
- **epika**
- **román**
- **detektívny román, dobrodružný román, biografický román, historický román, dievčenský román, román vo forme denníka**
- **literatúra faktu**
- **vedecko-fantastická literatúra**
- **vedecko-populárna literatúra**

Opakovanie učiva z 8. ročníka..... 4 hod.

- **lyrika**
- **prírodná lyrika, ľúbostná lyrika**
- **modlitba**
- **metafora**
- **básnická otázka**
- **vonkajšia kompozícia literárneho diela (nadpis, odsek, kapitola, diel)**
- **epika**
- **román**
- **detektívny román, dobrodružný román, biografický román, historický román, dievčenský román, román vo forme denníka**
- **literatúra faktu**
- **vedecko-fantastická literatúra**
- **vedecko-populárna literatúra**

Poznámka: pojmy v literatúre zavedené v 8. ročníku

Použité prierezové témy:

Mediálna výchova

Osobnostný a sociálny rozvoj

Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Environmentálna výchova
Multikultúrna výchova